

70R. XV. 6. 39.

d. Rossijskij.

≡ Г У Т ≡

разодö vicömjas.

Роч-вылыг комион дөсө-
диг Н. J. Кедровскаја.

══════════
══════════
══════════

Комі кыга лезан-ин
Сыктывдин-кар
1926.

Коми-3

2-935

д. Россіјскіј.

Гут разödö вiсöмјас.

Роч-вылыг, комиön лөгödic Н. J. Кедровскаја.

Комі ыга лезан-ин
Сыктывдін кар
1925.

—Мунам лущцö, пöлö, собраңне-вылад.
Кöнкö-öд чукöртчисны-ңин. Сені ме вiетала
кызi вужан-вiсöмјасыд разалöны јöз-костын.
Секі те ачид казалан колö-оз вiдчыены гут-
јассыд.

доктор пöлкöд воисны собраңне-вылö.
Сені доктор вiеталис со мыјјас:

Нызi вiсöмјас вужöны јöзлы.

Унаон оз-на тöдны вужан-вiсöмјас-јылыс:
мыј-вöсна сiјö лоö да кызi паскалö. Тöдны,
ескö, та-јылыс колö быдöнлы, медем кужны
вiдчыены сысе.

Јона велöдчöм јöз тöдмалöмаөс, мыј быд-
лаын—сынöдын*), муын, ваын—емöс лыд-
тöм-пöттöм поснi гагајас—**микробјас** (мöд-но-
гөн-кö шуны—бактөријајас). Најö сещöм пос-
нiөс, куш сiнмөн он адзы, казалан сöмын
ыждöдан кланiча-пыр вiздöмөн. Сещöм клан-
ичајасыс пуктысөоны гөгрöс ыргөн струбаö,
шүө сiјö **микроскопөн**. Микроскоп ыждöдö
вiдлалан-тортö уна-пöв. Гырысжыкјасыс вер-
мöны ыждöдны весиг сурс-пöлöз.

Микроскоп-пыр вiдлалöмөн велöдчöм-јö-
зыд тöдмöдалöны микробјастö. Код-сурö на-
пыс мортыдлы некущöм лок оз вöчны, му-
кöдыс—зев омöлөс: вескаласны-кö мортыдлы,

*) Сынöд—воздук.

вiемöдöны сiјöс. Емöе i бур вöчыс мiкробјас.

Мiкробјас рöдмöны зев ödjö. Мукöдыс суткiнас чужтöны 16 мiльлон выль мiкроб. Сы-вöсна со сесса i тырöмаöе најöн, лыд-тöм-щöттöм быдлаын. Гожöмјасын щажнöј-пан-тыр муын сурöны најö 3 мiльлонöч.

Мiкробјас радејтöны најт да дурк, кужöд, бус. Југыдыс да шондiыс најö полöны. Пемыдiныд бур, јона сен рöдмöны. Сы-вöсна пемыд, дурк керкајасын мiкробјасыд зев уна.

Велöдчöм јöз тöдмалöмаöе, быд-сикас ву-жан-вiеöм-пö лоö аслыс-сама мiкробыс. Мiкробыд вескалас морт-пiад, овмöдчас сепi, лезас ас-пыщыс мортöс-вiемöдан-зельла,— мортыд i вiемас.

Вужан-вiеöмјас емöе со кунцöмјас: колө-ра, гырöн-мытiтöм, чума, чакотка, шекi, скарлатiна, кор, дiфтерiт (горш-вiеöм), бiа-вiеöм, кынöм-вiеöм (брюшной тиф), сiбирскеј јазва да уна-на мукöд вiеöмјас.

Вуужан вiеöм-помыс кулö му-вылын уна јöз, медеа-нын мiјан-роч-муын да комi-му-ын. Сiјö сы-вöсна, мi огö тöдöј вуужан-вiеöм-јассö-да: мыжыс најö лоöны, кызи наыс вiд-чысны.

Кызи-нö, ескö, вiеöмјасыд вуужöны мöда-мöдлы, паскалöны јöз-костын?

Мед-јона вуужö вiеöм вiеыс-јассаң. Сiјö кашельын, дульлын, зырымын, асмогјасын, — быдла-

ын лыдтөм-щөттөм микробыд. Сесеа уна микроб ем віеые морт-пакөмын, волпасын да і мукөд көлүжын, кодөн вөдитчө віеые, лібө коді сы-бердын. Ве-еіг-өд керкаыс—көні кујлө віеые-морт,—тыр микробјаснад. Жојјас-і, етенјас-і, щелјас-і, быдлаын микробјас.

Микробјас вермасны вескавны морт-тыө сы-нөдкөд щөц, долалігөн. Сіңі вујоны: чакотка, кор, коклуш (челаслөн кызөдан-віеөм) да уна-на мукөд віеөмјас. Ыјат еојан-јуан-пыр вујоны: колера, гырөдөн-мытөтөм, біа-віеөм (брюшной тиф). Віеөмыд вермас вујны і гыжна-тујөд да дој-пыр. Сіңі вујоны лок-віеөм (еіфіліс), рожа, еібірскеј-јазва, јөјта-лан-віеөм—јөјмөм-пон куртчалөмые.

Оз ков окавны вујан-віеөмөн віеыеөс лібө вујан віеөмые кулөм-мортөс: віеөмые вермас вујны теныд.

Велөдчөм-јөз төдмалөмјас-еерті вујан віеөмјасөс јона разөдалөны гутјас, тојјас, лу-дікјас да пыщјас.

Тажө ныгаас лоө віеталөма, куцөм ыжыд лок вөчө мортлы гут, віеөмјасөө новлөдлөмөн.

Гут разөдө вујан-віеөмјас.

Гутјасөс, дерт, быдөн төдөны. Жар го-жөмын најө ео-еурөјасөн лебалөны керкајас-

гөгөр, керкајасөд. Локыг ызгöны, дөзмөддöны жöзс, оз сетны мортлы узны; куртчасөны, гильдчöны; пырöны сојиг-јуигад вескыда вомад, сојан-јуанад. Налы вескод көнi војдөр вöліны, көнi лебалісны. Пукаласны њајт гураңјасын, кујөд-вылын, закодјасын, сесга лебасны керкаад дај пукасны сојан-јуан-вылад, тасті-пањ-вылад.

Тулысын, мыјөн шондөдас, керкајас заводітöны гутөссыны: чужöны керка-пыщ гутјас. Најө оз куртчасны, сöмын њоњалöны. Вомныс налөн сiзi-њiн вöчöма: сущкыны-быщкыны нi куртчыны мортлыг лiбö скöтлыг кучіксö оз вермыны.

Гожөм-помын да арын кыпалöны мөд-пөлсө гутјас—жігалкајас. Налөн вомыс абу тувсов гутјаслөн-код, вермöны куртчасны i сущкасны. Ареа гутјас олöны жöз да скöт вiрөн. Виçөдны—кыкнан-пөлсө гутыс зiк öткодөс. Унаөн öтiөн i чајтöны, сöмын шуöны: гожөмнад-пö гутјасыд бурөс, оз куртчасны, ар-кежлас локмöны заводітöны куртчасны.

Збылсö, ескö, ареа гутыд тувсов гутыд-көд абу öткодөс. Најөс позö төдмавны сомы-сертi: тувсов гутыд пукалö стенад увлањ јурөн, ареасыс—вывлањ јурөн.

Ем јешпö којмөд-пөлсө гутјас. Најө пи-јаналöны (вајöны поснiдiк номырјас—лiчiн-кајас) скöт шојјас-вылö, ранајасö, морт да

скот ныр-пелö. Номырјас сојоны, ыждöдöны ранагө. Ранајас зöлитöны, вiсöны. Медгаһиң вiсöдöны најö пел пыщкöстö да ныртö. Вескаласны-кö сетчö, һебыд-интö, ескö, сојасны-һиң, да-öд весiг лытö вiлöдасны. Нырсаң да пельсаң номырјас вермасны вескавны јурлыö. Јур заводитö вывти јона вiсны. Овлывлö, морт пелтöммö, бырö сылөн сорһи, вермас i кувны.

Кöт гутыд зев iчöт, ем сылөн вом, зоб, кынöм дај сув. Зобјыс сојiгас јона паскалö, вермö уна сојан сетчö тöрны.

Гутлөн ем бордјас, ныр, кокјас. Ставыс најö зев уна вöсһидiк јурсаабе.

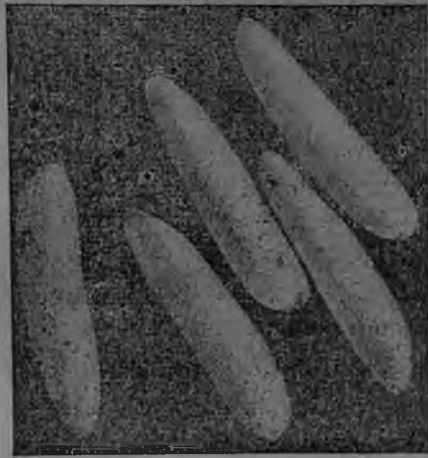
Гутјаслөн мед-муса, мед-чöс-кыд сојаныс сiсман торјас, кашель, јöзлөн да скöтлөн асмогыс да вöв кујöд. Кашельын, асмогың, кујöдын, сiсман торјасын уна быд-сама-сикас вужан-вiсöм мiкробјас.

Гутјаслөн муса iңјасыс: нужһикјас, картајас, лöкаң кiсталан-iңјас. Сен пыр кынöм пöткöдан-торјыд тыр.

Рис. 1. Гут-
лөн кокыс
(ыждöдöмөн)

Гутјас рöдмöны зев ödjö. Ве-
лöдчöм јöз арталöм-серти öтi гут-
лөн быд-воон чужö вит сурс да жың мил-
лард гут.

Тувсөв гут-
 јаслөн колкјас-
 сые жеждөе.
 Колкјалөны
 најө өтчүкөрө.
 Течөны лучкі
 вичөп-вичөп.
 Өчі дуннас гу-
 тыд вермө гаж-
 ны 120—150
 колкјөз. Мед-
 еа-јона колк-
 јалөны најө
 вөв-кујөдө,
 морт асмогө.

Тувсөв гут но-
 мырјас вермө-
 ны јешцө овны поре-да, ыж-да, чіпан-
 петүк кујөдын, сие јайын, лөкәк кеталап-
 інын.

Рис. 2. Гутлөн колкјасыс. (Јона
 ыждөдөмөн).

Шоныд ва-руа повод-лаөн суткіые реты-
 дөн колкјасые петөны зев посқидік номыр-
 јас, бөрынжык куколкајас. Колкјалөмеаң
 куколкајасые гут петөмөз. мунө көкјамыс-
 еаң—ветымын лунөз.

Шоныд-дырјі да бура сојөмөн гутјас
 вермөны овны сичімдас лунөз і дыржык.

Некор оз ков вунөдны, мыј гут разөдө
 вужан-виеөмјас.

Рис. 3. Гуттөн кокыс микроскоп-пыр виждөмөн
(жона ыждөдөма).

Күжд, кашелжасті, сіеман-сожан-вывті вет-
лігөн гутжаслы кокжасас сібдалоны быдеама-
пөлөс виемлөн микробжасыс.

Велөдчөм жүз арталөм-серті өтү гүт вер-
мө көлавны кокжасас 6 миллион микробж.

Гүт сожө кашелө чакоткаөн виеылыс,
асмогжас—биа-виемөн да колераөн виеылыс.

Гожанён щощ вескалёны сылы вёёмлөн гагјасыс — микробјасыд. Микробјас гут кынёмын да еувын регыдён оз кувны, тёлыёён олёны сени, рёдмёны.

Гожаныдкёд ыылаласны микробјастё гутјасыд, сесеа быдлаё кастётоны, бёр кожалёны микробјасё, разёдалёны вёёмыдыг-гагјастё. Мукёд гутыс луннае ветымыные кастётас, сётаеас. Мыјда микроб разёдас! Ставным тёдам, гут сётнад гожёмјасын ёшиң куричјасыд*) да етеклёыс тырлёны,—ставыс еёд чут.

Рис. 4. Гутлён нырыс (јона ыждёёдма).

Гојём-бёрын гутјасёе јона горзёдлё. Англіјаса вёлёдчём морт, Смит, вёллалём-сертеі горзёдём војтјасып микробјасыд-пё емёс-жё.

Со кымып-ногён гутјасыд разёдёны вужан-вёёмтё. Мед-јона вуждёдалёны најё вёёмјастё еојан-пыр.

Гојан-јуантё вевтён вёзёј, медым гутјас оз вескавын сетчё.

Гутјас торја-нын еојан-јуан-гёгёр жуёны, вётлы-кёч ен најёе сетыс. Пукгасны еојан-

*) Кёсакјасыд.

вылад, ситалоны сетчө, восоны, кокжасыы
 микробжастө пыркөдөны. Мортд сесеа сојас
 сещөм сојантө дај вие-
 мас. Чорыда дај дыр
 вермас виеөдны.

Рис. 5. Гутлөн журыс да
 нырыс всавывганьыс
 (јона ыждөдөма).

Энө вунөдөј, гут-
 жасыд разөдөны чакот-
 калыс биа-виеөмлые, чу-
 малые, дифтеритлые
 микробжассө.
 Учонеј Смит виқөма
 чакоткаа-морт кашел-
 вылые бөстөм гутөс.
 Н-оль лун-чөж сижө гут
 ситыс суралөма чакот-
 ка микробжас.
 Отведajtчалөмөн ад-
 қөмаөе, чума микробөн вердөм гут ситжасые
 чума микробыс суралө 18 лун-чөж. Со ку-
 щөм дыр гутжасыд новлөдлөны ас-пыщкас
 вужан-виеөм микробжастө.

Мед-јона разөдөны гутжас колера, биа-ви-
 өөм да гыр-мыт.

Отчид Италијаны јона виеисны колераөн.
 докторжасыс видлалисны больничаса да боль-
 нича-гөгүрса гутжасөс. Најө кокжасые, су-
 ыс да ситыс докторжаслы суріны уна ко-
 лера микробжас.

Рис. 6. Гутлөн тушаыс, кузаногыс вундөмөн: о) горшыс, а) — зобъыс, v) — рушкунс, l) — сүвъыс. (Јона ыж-дөдөма).

Видлаласны гутјасөс биа-виеөм да гыр-дөн-мыттыге јөз-гөгөрые. Виеөм микробјасыс еуралисны-жө. Америкаса доктор Гевит гут-помыс биа-виеөм паскалөм-јылыге висталө со мыј:

Өтi ңеыжыд карын биа-виеөмөн виемис јөлөн-вузасыс ыывбаба. Сijө кујим вежон кујлис гортас, сесеа вөлиге нуисны больнычаө. Вежон кык-кујим-мытi карса војтыр унаөн виемисны биа-виеөмөн.

докторјас виеејаслыге јуасөмөн төдмалө-маөс, мыј ставныс најө ңөблывлөмаөс јөв виее ыывбабалыс. Гортас сылөн мужикыс виеөма-жө, сөмын кокниа нуөдөма. Јөвнад пыр вузасөма. Видлөмаөс јөлөн вузасан лавкасыс-васө,—сөстөм, ңекущөм микроб сен абу.

Пондöмаёе вiдлавны лавка-гöгöрeö. I мыжö?—Закодыс сeнi матын вöлöма, вевттöг вi-
 çöмаёе. Гöгöрыс гутјас жуöны-лебалöны. Вiд-
 лiсны најöс. Кокјасас i пыщкас—тырыс бiа-
 вiсöмлөн мiкробјас. Вöлöмкö, гутјасыд зако-
 дöдыд лебаласны, вiсeе нывбабалыс мiкρο-
 ба асмотö сојасны, сeсeа—јöv-вылö, јöv-доз-
 јасö. Быдлаö разöдаласны, колаласны мiк-
 робјастö. Нöбьејасыд нeмтор оз думажтны,
 јöвтö быдлун бoстöны. Сeсeа—вiсeмöны.

Весiг-öд тöлын, гутјас уçиганыс мiкроб-
 јасыд на-пыщкын дыр оз кувны.

Гутјасöс бырöдан, çонвiзалунтö вiçан.

Кыçи-нö, ескö, вермасны гутјаскöд? Кыçи
 најöс бырöдны?

Мед-бур лекаpство гутјасыс мeздысeны—
 пелька олöм, астö сöстöма вiçöм. дурк кер-
 каын да керка-гöгöрын, көнi најтыс да јог-
 ыс чун-судта, кујöд öшiнчулыс оз быравлы,
 закод вoсeа, сiсeман сојан-јуан тырыс, — сe-
 нi гутыд лыдтöм-щöттöм.

Гутјасыс мeздысiгөн оз ков вiçны кер-
 каын сојан-јуантö вoсeа дозјасын, мeдeа-нiн
 регыд щыкыс-торјасöс: јaj лiбö черi. Щы-
 көм сојан-јуаныд гутјасыдлы торја-нiн му-
 са. Быд сојöм-јуöм-бöрын, пусöм-пöжасöм-бö-
 рын колö чышкыны пызан-вывыд став наң
 торпырiгтö, пыçтö. Мыскыны дозмуқјастö.
 Пызан-вылад најт пызандöра вiçны оз-жö

ков. Сесега һајт вајастө, помејјастө керкаын
вiçöмые вiдчысөј. Һајт вајастө кiставны
торја гујас колө кодјыны, вiçны һајсө туп-
көсөн. Жожө сөлавны да зырымјас сулавны
оз ков.

Тағi-кө пондан овны—пелька да сөстөма—
гутјасыд озжык кутны керкаад сiбөдчыны.
Көт i пыраласны, сојаныд оз сур да бөр
петасны. Төдөмые i регыдөннас вермасны
вiсөмтө разөдны. Пукыштласны куцөмкө
сојан-вылө лiбө морт-вылө, сiтыштасны—
сымда i ставыс. Сы-вөсна колө төждысны,
мед гутыд весег керка-гөгөрад оз ов. Пель-
көдны колө сетi пыр, чышкыны да бесавны
кујөдые да жогые.

Мукөдлөн çик керка-динас кiсталөны һајт
вајастө, жогеө сетчө којөны-i, сесега һемтор-
јөн оз вевтгыны. Закодныс матыи-i. Сiјө гут-
јаслы зев һимкод, ма-динө-моз сiбдөны сет-
чө. А кымын мiкроб сени! Мыжда вiсөм вер-
масны разөдны.

Сы-вөсна вужан сiсөмјасые вiдчысөм-куча
керка-бердад һајт вајастө да жоғтө һөтчид
оз ков којавны. Һајө-кө емөе, бығтө ачыд
чуксалан гутјастө: „локтө-жө-пө, локтө, дона
гөгтјас, сојө да вiсөмдө мiжансө“.

Керка-бердад матө оз ков стрөјитавны
гидһајастө: вөв кујөдад јона рөдмөны гутја-
сыд. Мiжан кресчаналөн керка-картаыд өт-
помса. Сiç-кө карта-гидһа-дортө колө вiçны

пелка, коса. Карта өзөсјасыд медем вөліс-ны топыдөе да пыр пөдсаөе.

Карјасын да ыжыд вөлөстјасын емөе һаһ да булки пөжалан-ијас (пекарһајас), өбөдајтан-ијас (столөвөјјас). Һаһјастө, сојантө сецөм-ијасад колө виңны тупкөмөн, медем гутјасыд оз вескавны һа-вылө. Жөжјассө, лабиңјассө, жажјассө колө јона да унжыкые мыскавны. Шыкөм сојан-јуан виңны столөвөјјасын, лавкајасын қик оз поң. Тази пелкакө кутам овны, вермам мездыены гутјасые.

Сөгә һајт-ва кисталан-иһыд, либө јог-чүкөрыд көт і абу қик керка-бердәдөе, пыржө колө зилны, медем гутјас оз радејтны һајөс. Сы-вөсна колө киекавны һајөс ізвескаһп. Поңө күскавны і карасинөн, сөмын доһажык сувтас-а.

Јона отсәсөһны мијанлы мездыены гутјасые чипан-петукјас. Күјөд да јог-чүкөрые көкөһны һајө гут-һомырјасөс. Чөскыд сојантор һајө чипан-петукыдлы.

Медем гутјас озжык вермыны пырны керкаө, өһиңјасө сувтөдалөһны киејаөһ зевтөм раһајас.

Сојанјастө колө виңны шкапјасын, шкап өзөссө топыда тупкөмөн. Лавкајасын сиз-жө. Колөкө јөзлы сојан-јуантө петкөддыһны, дозјастө колө стөклөһые вөһны, либө стөклө өзөса шкапын виңны. Поңө доз вевтјассө сутугаһые кыөм сеткаһые вөһны. Сецөм вевтыд дөра

либө кісеја вевтеыд буржык. дөраад да кі-
сејаад сојаныд жіжө, гутјасыдлы сіјө маң-
һиң, пыр сетчө кутасны пуксыны.

Керкаын-кө ем віеыг морт, гутјастө һе-
кущөма оз ков леңны сы-динө. Пукыласны-
кө најө віеыыд-вылө, кашелыс-вылө, һајт-
көлујыс-вылө, сесеа лебзасны мөдлаө, разө-
далоны віеөмсө. Віеыөс колө віңны зев сөс-
төма. Керкаас-кө асмогасө, асмогасан-дозсө
колө віңны топыда вевтөмөн. Быд асмога-
сөм-бөрын, асмогсө, којыштны закодө.

Керка-пыщкөсса гутјасыг поңө мездые-
ны јешщө зельјасөн. Ем гут кулан щак,
кабала. Најө донтөмөс, сөмыв абу зев шаң-
өс: гутјасыд һоңаласны сетыг гут-зельјасө,
сесеа усөны вескыда сојан-пыщкө. Ем до-
нажык гут-віалан кабала, клеја бытөө. Гут-
јас мыјөн пуксасны сетчө, — сібдөны.
Тащөм кабаласө поңө вөчны аслыд, донтөм-
жык сувтас. Вөчны војдөр клеј-код сорөс
каңипольег да дөреваннеј либө машина мав-
тан выјыг. Каңипольсө бөстны кык-јукөн,
выјсө өти јукөн. Выјсө војдөр пузөдны да
пуан выј-пыщкас і пуктыны каңиполтө. Кор
сіјө сені сылас, сорөснас мавтны кабала
ліст стөклө торјөн.

Ем гутјаслы зев чорыд јад—пормалін.
Квајт паң нормалін-вылө бөстны паңөн-
жыңјөн јөв, кујим паң ва да ічөтөка сакар.
Ставсө лүчкі гудравны, сорөссө кетны блүд-

јасө. Гутјас, јөв-вылө-моз, зила кутасны чу-
көртчыны сетчө, сојасны јадтө да пыр-жө і
кулöны.

Кыјöны гутјастө і дозјасөн. Вөчöмаөс
најөс кланчыаы. дозјас кietöны сур, либö
чөскыд дука ва. Гутјасыд зев нырысаөс:
кыласны сур-дуктө дај пырасны дозјад.
Петныс сесеа оз саммыны: сiқи-нын вөчöма
дозјыс,—дај кулöны.

Америкаын важөн-нын кажалöмаөс гутјас-
лыс вiсөм новлөдлөмсө, быд-ногөн зилöны
најөс вiавны. Ем налөн уна гут вiалан об-
ществојас, санiтарјас. Санiтар кыјөдө, ме-
дым керка-карта-гөгөр, улычајас, вузасан-ин-
јас вöлны пелкөс; најö куталöны гутјасөс
дозјасөн да вiалöны. Керкајасын, картајас-
ын, гiд-најасын,—быдлаын сулалöны гут-кы-
јан дозјас. Велөдчөм јөз вiставлöны велөд-
чытөмјаслы, кущөм уна лок вајө јөзлы iчө-
тик гут; гiжöны да разөдалöны та-јылыс уна
ныга, велөдöны мездыены гутјасыс. Быд шко-
лаын тöдмөдöны челадөс мыј-вөсна колö
повны гутјасыс да кықи накөд вермасны.

Кымынкө карын Америкаын карса јура-
лысјас вiөм гутјасыс мынтöны еөм: со вiөм
гутыс сетöны кыз-урөн (20 к.).

Со кықи вермасöны гутјаскөд Америкаын.
Сы-вөсна вое-воө гутјас налөн чiнöны; му-
көд карјасас нөчи-нын абу, чикөз бырöмаөс.
Гутјас абуөс, вужан-вiсөмјас шоча овывлө-

ны: разöдныс најöс некöдлы. Америкаын моз-жö чорыда колö вермасны гутјаскöд мi-жанлы, Сöветскеј Россiяын.

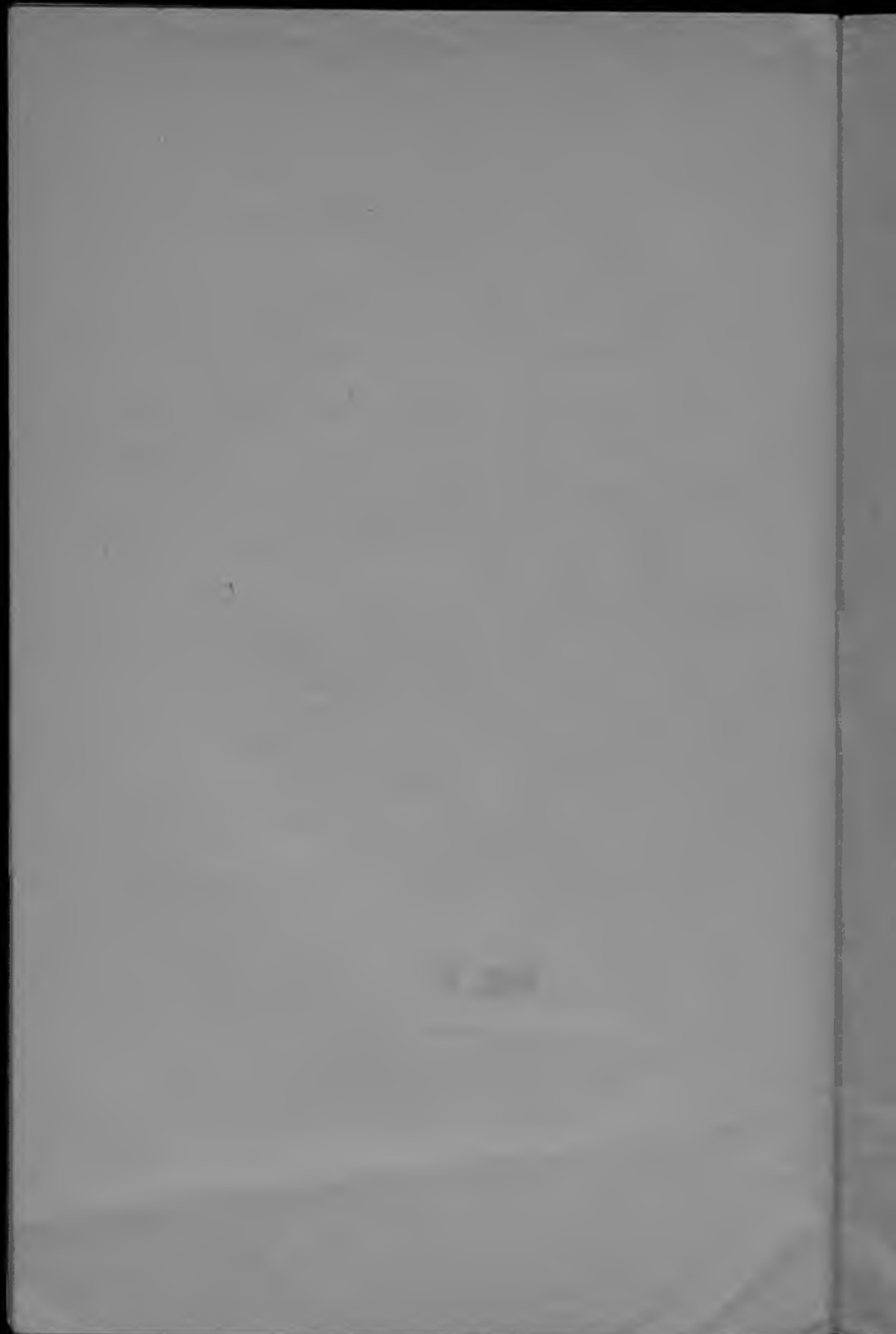
Кутам-кö мi овны сiңi, кыңi гiжöма тaжö ыгаас—пелька да сöстöма,—мынамöј гутја-сые, вiңам аснымöс уна вужана-вiсöмые.

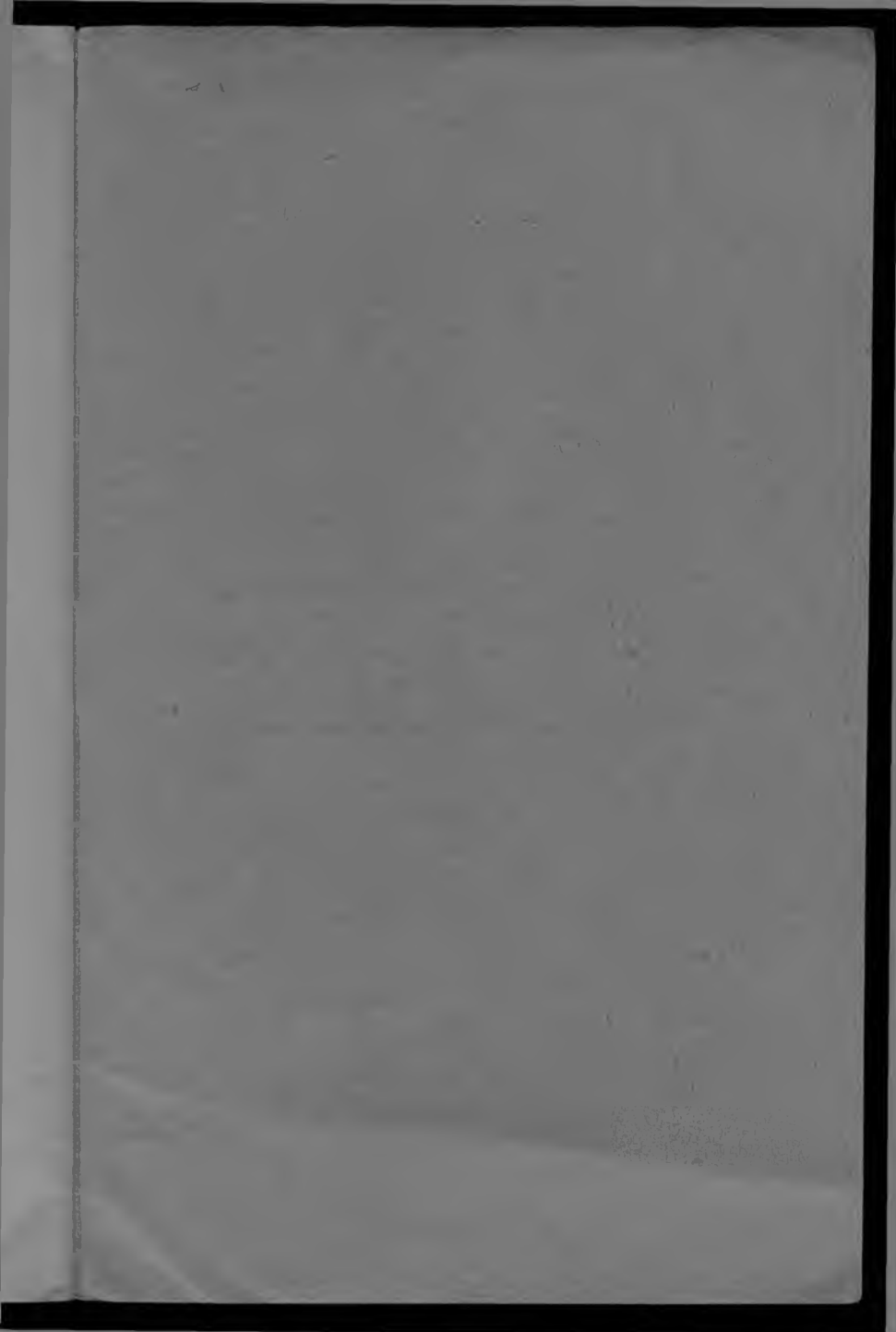
Со-мыј вiсталис доктор Јазвiча-сиктса јöз-лы. Кывзые чeладјас пыр-жö öтувтiсны вермасны гутјаскöд. Најö пондiсны отсавны мамјасыслы пелькöдавны керкасö, горт-гөгöр-сö; кодјалисны жуңыд гујас кiставны да шыблавны һајт вaјас да јогјас. Шугiсны кы-јавны да вiавны гутјасöс быд-ногөн.

Мукöдыс сен-жö i заводiтiсны гутјасöс кутавны. Öтi минүтөн даc гутöң куталисны. Сесса арталiсны-да, быд дeтiна часнас вер-мас кыңы 500-600 гутöң. 100 морт-кö час-өн лун кутасны вiавны гутјасöс, вiасны 60.000 гут; гожöмөн—150 лун-кö лыд-дыны—бырöдасны даc мiлльон гут.

думыштö-жö, кымын вiсöм разöдые бы-рö сeкi!

ИИВ. № 4325

Коми-3

2-935

доньс 7 ур.

Отпечатано в типографии
Коми Издательства, в
г. Устьысьольске, в коли-
честве 3000 экз.
Облит № 481.